

CHRÁM SLUNCE

Záhadný Stonehenge fascinuje lidi po staletí. Tento obrovský kruh z kamenů patří mezi nejdůležitější památky ze starší doby kamenné na světě. Ale jak vůbec vznikl? Kdo ho postavil – a proč?

ZÁZNAM O ZÁHADĚ

název Stonehenge
vznik 3100 – 1700 př. n. l.
místo hrabství Wiltshire, Velká Británie
stav nevysvětleno

Některé z obrovských kamenů Stonehenge váží až 25 tun. Asi polovina z nich pochází z Walesu, takže je stavitelé přesunuli o celých 320 kilometrů.

VÝZNAM SLOVA „STONEHENGE“

První část tohoto názvu – *stone* – znamená anglicky „kámen“, druhá část – *henge* – znamenala ve staré angličtině „zavěšený“. Útvary skládající se ze dvou stojících a jednoho napříč položeného, „zavěšeného“ kamene se vyskytují na různých místech po celé Evropě. Nikdo neví, jakému účelu sloužily, ale k jejich vybudování byly zapotřebí stovky rukou a mnoho měsíců práce, takže byly pro tehdejší lidi nepochybně velmi důležité.

Nákres Stonehenge – kamenný kruh je obklopen hliněným valem a příkopem.

FAKTA A TEORIE

Existují názory, že Stonehenge byl chrámem, ve kterém lidé uctívali Slunce nebo Měsíc. Podle jiné teorie to byl obrovský kalendář, podle kterého se určovala roční období. Nedávno se objevil také názor, že jde o pohřebiště významných náčelníků a vládců.

HISTORIE STONEHENGE

- 3100 př. n. l. vykopání příkopu a valu
- 3000 př. n. l. vznik Kruhu z dřevěných kůlů
- 2600 př. n. l. první Kamenný Kruh
- 2400 př. n. l. původní kameny nahrazeny obrovskými pískovcovými bloky
- 2100 př. n. l. původní kameny vztyčeny ve vnějším kruhu
- 1600 př. n. l. lokalita opuštěna

KDO POSTAVIL STONEHENGE?

Po staletí se lidé domnívali, že taková stavba mohla být jedině dílem obrů nebo démonů. Počínaje rokem 1919 začali archeologové podnikat průzkum oblasti a vykopávky jim prozradily leccos o jeho původu.

V určitých dnech v roce odpovídá rozmístění kamenů poloze Slunce a Měsíce. Například o letním slunovratu (21. června) vychází Slunce nad tzv. „úpatním kamenem“ stojícím mimo kruh, o zimním slunovratu (21. prosince) se zase Měsíc nachází přesně nad nejvyšším kamenem. V okolí Stonehenge bylo objeveno několik pravěkých pohřebišť, ale nacházejí se tu i další umělé příkopy, valy a lidskou silou vztyčené kameny. Ačkoli archeologové většinu těchto památek prozkoumali, nikdo neví, proč vznikly a jakému účelu sloužily.

Lidé vyznávající starobylá náboženství, například druidi, se ve Stonehenge dodnes scházejí, aby uctívali přírodu a oslavovali příchod nového ročního období.

Dle některých legend mají kameny ve Stonehenge léčivé účinky.